

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 443/2012-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej F. P., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľ'a a advokáta JUDr. B. F., vedené pod sp. zn. Rvp 4650/2012 a sp. zn. Rvp 4656/2012 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Lučenec v konaniach vedených pod sp. zn. 17 Er 654/2011 a sp. zn. 21 Er 714/2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 4650/2012 a sp. zn. Rvp 4656/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 4650/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 2. mája 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), doplnené podaním doručeným 30. júla 2012, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Lučenec (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod p. zn. 17 Er 654/2011 a sp. zn. 21 Er 714/2011.

Zo sťažností (s takmer identickým obsahom, s rozdielom len v označení povinného, čísla zmluvy o úvere a spisových značiek uvedených konaní, pod ktorými sú konania vedené súdnym exekútorom a okresným súdom) vyplýva, že sťažovateľka v predmetných veciach osobitne podanými návrhmi požiadala súdneho exekútora o vykonanie exekúcií. Súdny exekútor postupujúc podľa procesnej úpravy obsiahnutej v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) následne požiadal okresný súd o udelenie poverení na vykonanie exekúcií, čím došlo podľa sťažovateľky k zákonnému založeniu jeho povinnosti rozhodnúť o nich v rámci priznanej právomoci v zákonom ustanovených lehotách.

Sťažovateľka uvádza, že okresný súd o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií dosiaľ nerozhodol napriek tomu, že tieto veci nevykazujú znaky mimoriadnej právnej zložitosti a nevyžadujú takú spoluprácu okresného súdu s účastníkmi konania, ktorá by mohla podstatne ovplyvniť ich posúdenie, resp. rozhodnutie

v týchto veciach. Sťažovateľka ďalej poukazuje na to, že jej dosiaľ neboli zo strany okresného súdu oznámené ani spisové značky, pod ktorými sa napádané exekučné konania vedú, preto ich v sťažnostiach identifikovala len pomocou označenia účastníkov a údajov, ktoré sú jej známe. Následne podaním doručeným ústavného súdu 30. júla 2012 doplnila sťažnosti aj o spisové značky, pod ktorými sú ňou napadnuté konania vedené.

Vzhľadom na tvrdenia sťažovateľky o neodôvodnenej nečinnosti a neefektívnom postupe okresného súdu sťažovateľka podala v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) predsedovi okresného súdu sťažnosti na prietahy v ňou iniciovaných exekučných konaniach. Sťažovateľka v sťažnostiach uvádza, že na tieto svoje sťažnosti z 25. mája 2011 nedostala dosiaľ žiadnu odpoveď.

Uvedeným postupom okresného súdu malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu a tiež k porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru upravujúcich zákaz diskriminácie.

V petite sťažností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v označených konaniach boli porušené ňou označené práva, aby okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prietahov a aby bol okresný súd zaviazaný zaplatiť sťažovateľke finančné zadost'učinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 4650/2012 a sp. zn. Rvp 4656/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností, ako aj vzhľadom na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu, proti ktorému sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o spojení sťažností na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach

Sťažovateľka predovšetkým namieta, že postupom okresného súdu v napadnutých konaniach došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Účinným právnym prostriedkom nápravy v súvislosti s námietkou zbytočných prietáhov v napadnutom konaní je podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu podľa § 62 a nasl. zákona o súdech.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy

v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré mal k dispozícii podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietáhov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“.

Napokon podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch „Ak orgán poverený vybavovaním sťažností zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľke na ochranu jej základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnená podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity

vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Sťažovateľka síce v sťažnosti uvádza, že 25. mája 2011 podala predsedovi okresného súdu sťažnosti na prietahy v týchto konaniach, avšak to nijako nepreukázala. Podľa názoru ústavného súdu ide o tvrdenia zjavne tendenčné, pretože zo sťažností sťažovateľky vyplýva, že k ich podaniu (25. mája 2011) malo dôjsť ešte predtým, ako došlo k spísaniu samotných návrhov na vykonanie exekúcií (2. júna 2011 a 25. júla 2011), doručením ktorých sa mali napadnuté konania iba začať.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľka napriek tomu, že je zastúpená právnym zástupcom, podala ústavnému súdu sťažnosti bez toho, aby predtým relevantne uplatnila sťažnosti na prietahy na orgány štátnej správy okresného súdu podľa zákona o súdoch.

Keďže ústavný súd z obsahu sťažností a ich príloh navyše nezistil, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľky z dôvodov hodných osobitného zreteľa, odmietol jej sťažnosti v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustné.

3. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach

Sťažovateľka sťažnosťami namieta aj porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach, a to v organickej súvislosti s namietaným porušením jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v posudzovaných prípadoch nebol dôvod na prijatie sťažností na ďalšie konanie, pretože zistené okolnosti nesignalizujú možnosť vysloviť v konaní vo veci samej porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neprichádza do úvahy zaoberať sa ani možným porušením ďalších v sťažnostiach označených práv a článkov podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu (m. m. IV. ÚS 119/07).

Na základe uvedeného preto ústavný súd sťažnosti v týchto častiach odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Rozhodovaním o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky sa už ústavný súd nezaoberal, pretože vzhľadom na opísané okolnosti prípadu a ustálené právne závery sa rozhodovanie o nich v danej veci stalo bezpredmetným.

Napokon ústavný súd nad rámec uvedeného dodáva, že pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľky o riadnom nevybavení jej sťažností na prieskumy v konaní z 25. mája 2011 (ktoré sa však nemôžu týkať týchto konaní, lebo tie boli začaté, tak ako už bolo uvedené, až po podaní týchto sťažností) predsedom okresného súdu, sťažovateľka mohla podať sťažnosť podľa § 63 a nasl. zákona o súdoch aj predsedovi krajského (nadriadeného) súdu, aby vo veci urobil nápravu, avšak zo sťažností nevyplýva, že by tak bola postupovala.

Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. augusta 2012